

2021-02-02

2020/3078

1 (2)

Beslutande

Rektor

Handläggare

Petra Coolen Larsson
Hanna Millberg

Återrapportering till Universitetskanslersämbetet av utbildning med ifrågasatt kvalitet

Beslut

Rektor beslutar att lämna redogörelse för nedläggning av ifrågasatt utbildning i undervisningsämnet samhällskunskap inom ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan till universitetskanslersämbetet i enlighet med bilaga.

Motivering

Undervisningsämnet samhällskunskap inom ämneslärarprogrammet med inriktning mot arbete i gymnasieskolan utvärderades av Universitetskanslersämbetet (UKÄ) 2018. I februari 2020 beslutade UKÄ att ge det samlade omdömet ifrågasatt kvalitet för ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap. Utbildningar som fått ifrågasatt kvalitet ska senast den 18 februari 2021 inkomma till UKÄ med en redogörelse för de åtgärder som vidtagits. Enligt UKÄ:s vägledning för utbildningsutvärdering på grundnivå och avancerad nivå har ett lärosäte även möjlighet att lägga ned den ifrågasatta utbildningen. Lärosätet ska då inkomma med ett beslut om nedläggning senast sista dagen för inlämning av åtgärdsredovisningen.

Akademiledningen vid akademien för utbildning, kultur och kommunikation (UKK) bedömde i juni 2020 att de åtgärder som krävs för att uppnå hög kvalitet i undervisningsämnet samhällskunskap inom ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan är för omfattande. Ett arbete med att avveckla undervisningsämnet samhällskunskap inom ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan och därmed lägga ned utbildningen inom utbildningsämnet samhällskunskap inleddes under hösten 2020. Rektor informerades om akademiledningens ställningstagande den 12 juni 2020.

De beslut som krävs för att avveckla undervisningsämnet samhällskunskap inom ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan fattades av fakultetsnämnden och fakultetsnämndens utskott för utbildning i december 2020.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av utbildningsledare vid akademi UKK. Inför beslut i fakultetsnämnden och fakultetsnämndens utskott för utbildning har ärendet behandlats i akademins ledningsgrupp, programkollegiet för ämneslärarprogrammet, inriktningskollegiet för samhällskunskap samt av avdelningschefen för avdelningen pedagogik vid akademi UKK samt beretts av handläggare på ledningskansliet. Avdelningschef för avdelningen ekonomi och statsvetenskap på akademien för ekonomi, samhälle och teknik (EST) och avdelningschef för avdelningen sociologi på akademien för hälsa, vård och välfärd (HVV) har också varit delaktiga i arbetet. De fackliga parterna har deltagit vid fakultetsnämndens beslutssammanträden och fått akademiintern information vid UKK.

I beredningen har jämställdhetsaspekten beaktats. I strävan att nå bättre könsbalans avser akademien att rikta marknadsföringsinsatser mot att få fler manliga sökande till ämneslärarprogrammet.

Underlag i ärendet

Bilaga 1: Redogörelse för nedläggning av ifrågasatt utbildning; undervisningsämnet samhällskunskap inom ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan

Rektor beslutar i närvaro av högskoledirektör Karin Cardell efter föredragning av akademichef David Carlsson.

Paul Pettersson
Rektor

David Carlsson
Föredragande

Dokumentet är signerat med Visma Addos tjänst för digital signering.
Signaturen i detta dokument är juridiskt bindande. Undertecknarens identitet är registrerad och listad här nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet i ovanstående dokument."

David Carlsson

(Signer's name supplied by Ann-Christin Hägglund)
02-02-2021 16:43

Paul Pettersson

(Signer's name supplied by Ann-Christin Hägglund)
02-02-2021 17:16

Detta dokument är signerat med Visma Addos tjänst för digital signering.
Certifikat i detta dokument är säkra och validerade med hjälp av de matematiska hashfunktionerna i originaldokumentet.

Dokumentet är låst för ändringar och har en tidsstämpel med ett certifikat från en pålitlig tredje part. Alla kryptografiska signeringscertifikat är inbäddade i PDF-filen och kan användas för godkännande i framtiden.

Hur man verifierar att dokumentet är i original

Detta dokument är skyddat med ett Adobe CDS-certifikat. När du öppnar dokumentet i Adobe Reader ser du att det är certifierat i Visma Addos signeringstjänst. Detta garanterar att innehållet i dokumentet är oförändrat.

Du kan verifiera de kryptografiska signeringscertifikaten i dokumentet med Visma Addos validator på denna webbsida
<https://vismaaddo.net/WebAdmin/#/NemIdValidation>

Utöver detta dokument kan ett eller flera dokument och bilagor höra till försändelsen.
Alla dokument i försändelsen är listade nedan. I händelseloggen står alla åtgärder som relaterar till signeringen av dokumentet.

Dokument i försändelsen

Detta dokument

06_1_RB_ återsrapportering till UKÄ av ifrågasatt kvalitet i utbildning_.pdf

Övriga dokument i försändelsen

06_2_Bilaga 1_Redogörelse för nedläggning av ifrågasatt utbildning.pdf

Ovanstående dokument och bilagor som lämnats in i signerad form har skickats till alla parter via e-post eller en nedladdningslänk. Undertecknaden är ansvarig för nedladdning och säker lagring av dokument och bilagor.

Ladda ner dokument

Om du som undertecknare har fått en länk där du kan ladda ner dokumenten kommer den att vara giltig i upp till 10 dagar efter mottagande. Därefter kommer dokumenten att raderas från Visma Addo.

Händelselogg för dokument

Händelselogg för dokumentet

2021-02-02 15:29	Underskriftsprocessen har startat
2021-02-02 15:29	En avisering har skickats till David Carlsson
2021-02-02 16:43	Dokumentet öppnades via länken som skickades till David Carlsson
2021-02-02 16:43	Dokumentet har undertecknats av David Carlsson (IP: 185.176.246.68)
2021-02-02 16:43	Alla dokument har undertecknats av David Carlsson
2021-02-02 16:43	Underskriftsprocessen har startat
2021-02-02 16:44	En avisering har skickats till Paul Pettersson
2021-02-02 17:15	Dokumentet öppnades via länken som skickades till Paul Pettersson
2021-02-02 17:16	Dokumentet har undertecknats av Paul Pettersson (IP: 212.116.92.40)
2021-02-02 17:16	Alla dokument har undertecknats av Paul Pettersson

Visma Addo ID-nummer : 204be2b0-3de2-4d29-a0c6-f0d59a763d03

Visma Addo

Visma Consulting • Nørgaardsvej 32 • 2800 Kgs. Lyngby • Denmark
addo@visma.com • www.visma.dk/addo

Handläggare

Petra Coolen Larsson

Hanna Millberg

Redogörelse för nedläggning av ifrågasatt utbildning: undervisningsämnet samhällskunskap inom ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan

I februari 2020 beslutade universitetskanslersämbetet (UKÄ) att ge det samlade omdömet ifrågasatt kvalitet för ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap vid Mälardalens högskola (MDH). I samband med beslutet valde högskolan att sökingången mot svenska/samhällskunskap på ämneslärarprogrammet gymnasieskola som skulle starta höstterminen 2020 inte skulle erbjudas. Senast studenter antogs till programmet med samhällskunskap som undervisningsämne var höstterminen 2019.

Högskolan har valt att avveckla undervisningsämnet samhällskunskap inom ämneslärarexamen med inriktning mot arbetet i gymnasieskolan och därmed lägga ned den ifrågasatta utbildningen. Vid MDH innebär detta att den lokala examensbeskrivningen för ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan samt utbildningsplanen för ämneslärarprogrammet mot arbete i gymnasieskolan revideras så att undervisningsämnet samhällskunskap utgår. En nedläggning av den ifrågasatta utbildningen innebär därmed inte att ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan och ämneslärarprogrammet gymnasieskola lagts ned i sin helhet.

I högskolans lokala examensbeskrivning för ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan anges vilka undervisningsämnen inom nämnda examen som finns inrättade vid MDH. Högskolans fakultetsnämnd beslutade den 17 december 2020 om revidering per detta datum av den lokala examensbeskrivningen för ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan så att undervisningsämnet samhällskunskap utgår. I enlighet med högskolans regler för examensbeskrivningar (dnr. 2015/1614) fattade fakultetsnämnden också beslut om en övergångsbestämmelse som innebär att studenter som före 1 januari 2021 påbörjat sina studier på ämneslärarprogrammet med inriktning mot gymnasieskola med samhällskunskap som undervisningsämne har rätt att erhålla nämnda examen, dock längst till och med 31 december 2027. Fakultetsnämndens beslut finns bilagd.

Fakultetsnämndens utskott för utbildning beslutade den 11 december 2020 att revidera utbildningsplanen för ämneslärarprogrammet med inriktning mot gymnasieskola så att undervisningsämnet samhällskunskap utgår. Den reviderade utbildningsplanen gäller för studenter antagna från och med höstterminen 2021. Ämneslärarprogrammet med inriktning mot gymnasieskola startar inte vårterminen 2021 och beslutet innebär att inga ytterligare studenter kommer kunna antas till programmet med samhällskunskap som undervisningsämne.

Bilagor

Bilaga 1. Beslut i fakultetsnämnden 17 december 2020 om revidering av lokal examensbeskrivning

Bilaga 2. Beslut i fakultetsnämndens utskott för utbildning den 11 december om revidering av utbildningsplan för ämneslärarprogrammet gymnasieskola

**MÄLARDALENS HÖGSKOLA
ESKILSTUNA VÄSTERÅS**

FAKULTETSNÄMNDENS SAMMANTRÄDE

2020-12-17

Nr 6:2020

2020/0041

§ 79 Revidering av examensbeskrivning för ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan

Diarienummer: 2020/2717

Handläggare: Hanna Millberg

Akademien för utbildning, kultur och kommunikation inkom den 29 oktober 2020 med ansökan till fakultetsnämnden om revidering av examensbeskrivning för ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan. Ämneslärarprogrammet med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap utvärderades av universitetskanslersämbetet (UKÄ) under 2019. I februari 2020 beslutade UKÄ om att ge det samlade omdömet ifrågasatt kvalitet för ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet samhällskunskap. Akademiledningen vid UKK bedömer att de åtgärder som krävs är för omfattande och akademien önskar därför istället avveckla undervisningsämnet samhällskunskap inom ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan. Senast 18 februari 2021 ska högskolan återrapportera till UKÄ vilka åtgärder som vidtagits.

Utskottet för utbildning behandlade ärendet vid sitt sammanträde den 25 november 2020. Utskottet beslutade att föreslå fakultetsnämnden att revidera examensbeskrivningen i enlighet med akademins förslag men utskottet ville också uppmärksamma fakultetsnämnden på att de ser det som problematiskt att behöva ställa sig bakom beslutet att undervisningsämnet samhällskunskap ska avvecklas och att de uppfattar att svårigheter i akademiövergripande samarbeten ligger bakom beslutet, något som behöver förbättras för att stärka kvalitet i utbildningar som ges på flera akademier.

Fakultetsnämnden har att ta ställning till om examensbeskrivningen för ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan kan revideras samt, om examensbeskrivningen revideras, ett tidsspänn för övergångsbestämmelsen som ger befintliga studenter möjlighet att ta ut examen i enlighet med nuvarande examensbeskrivning.

Fakultetsnämnden beslutade

- att avveckla undervisningsämnet samhällskunskap inom ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan och därmed revidera examensbeskrivningen för ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i enlighet med akademins förslag i bilaga 11.5 i kallelsen,
- att studenter som före 2021-01-01 har påbörjat sina studier på ämneslärarprogrammet gymnasieskola, med samhällskunskap som undervisningsämne, har rätt att erhålla nämnda examen, dock längst till och med 2027-12-31,
- att fakultetsnämnden framöver önskar involveras tidigare i strategiska diskussioner som förs på ledningsnivå inför ställningstaganden i liknande ärenden,
- att fakultetsnämnden framöver kommer att följa upp hur kvaliteten säkras i utbildningar som kräver samarbete mellan flera akademier, samt

Justerandes signatur

*Protokollet är justerat, men
justeringspersonerna har inte
signerat på grund av rådande
situation med coronaviruset*

13 (28)

MÄLARDALENS HÖGSKOLA
ESKILSTUNA VÄSTERÅS

FAKULTETSNÄMNDENS SAMMANTRÄDE

Nr 6:2020

2020-12-17

2020/0041

att fakultetsnämnden avser att göra en uppföljning av vilka konsekvenser denna avveckling får för studentgruppen inom ämneslärarprogrammet som helhet och för skolhuvudmän i närområdet.

Ärendets föredragning

Ärendet föredrogs av utbildnings- och forskningshandläggare Hanna Millberg. Utbildningsledare Petra Coolen Larsson fanns med för att besvara fakultetsnämndens frågor. Fakultetsnämnden ser det som problematiskt att behöva ställa sig bakom UKK:s lednings beslut att undervisningsämnet samhällskunskap ska avvecklas. Fakultetsnämnden uppfattar att svårigheter med akademiövergripande samarbeten ligger bakom beslutet och det är något som behöver förbättras för att stärka kvaliteten i utbildningar som ges på flera akademier.

Ärendets beredning

Ansökan om avveckling har tagits fram av utbildningsledare på akademi UKK. Programkollegiet har informerats om den föreslagna avvecklingen och ärendet har behandlats på utbildningsrådet för lärarutbildning samt i det strategiska rådet vid akademien. Berörda avdelningschefer och ämnesföreträdare har genomfört risk- och konsekvensanalyser. Synpunkter från studenter har inhämtats genom studentrepresentanter vid studentrådsmöten. Ärendet har beretts i utskottet för utbildning den 25 november 2020 samt av handläggare vid ledningskansliet.

Underlag i ärendet

Bilaga 11.1 i kallelsen: Besluts-PM

Bilaga 11.2 i kallelsen: Akademinns ansökan

Bilaga 11.3 i kallelsen: Redogörelse för kurser på EST

Bilaga 11.4 i kallelsen: Redogörelse för kurser på HVV

Bilaga 11.5 i kallelsen: Förslag till reviderad examensbeskrivning

Delges

Akademichef UKK, administrativ chef UKK, utbildningsledare UKK, examen SAE.

Justerandes signatur

*Protokollet är justerat, men
justeringspersonerna har inte
signerat på grund av rådande
situation med coronaviruset*

14 (28)

Lokala bestämmelser vid Mälardalens högskola

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan

Degree of Master of Arts in Upper Secondary Education

Examen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 300/330 hp vari ingår

- utbildningsvetenskaplig kärna om 60 hp,
- verksamhetsförlagd utbildning, 30 hp, förlagd inom relevant verksamhet och ämne,
- minst ett självständigt arbete (examensarbete), om minst 30 hp eller minst två självständiga arbeten om vardera minst 15 hp i ett eller två av de ämnen som studeras inom utbildningen. I ett examensarbete präglad av ett vetenskapligt förhållningssätt, ska studenten visa att han/hon kan tillvarata och systematisera egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat som grund för utveckling i läraryrket samt
- ämnes- och ämnesdidaktiska studier om 225 hp ~~eller, när så krävs, 255 hp~~ i två undervisningsämnen. Minst en fördjupning om 120 hp i relevant ämne eller ämnesområde och en fördjupning om 90 högskolepoäng ska ingå. Studierna ska omfatta ämnes- och ämnesdidaktiska studier med relevans för undervisning i något av skolväsendets ämnen för vilket det finns en fastlagd kurs- eller ämnesplan. Av de ämnes- och ämnesdidaktiska studierna ska 15 hp utgöra ämnesrelaterad verksamhetsförlagd utbildning och fältstudier.

Undervisningsämnen vid Mälardalens högskola, eventuella krav utöver de nationella anges vid respektive ämne:

- Engelska: Krav enligt de nationella reglerna.
- Matematik: Krav enligt de nationella reglerna.
- ~~Samhällskunskap: Studier i statsvetenskap omfattande 75 hp samt 30 hp sociologi och 15 hp ekonomisk historia eller studier i samhällskunskap omfattande 120 hp.~~
- Svenska: Studier i svenska språket och litteraturvetenskap omfattande 120 hp.
- Svenska som andraspråk: Krav enligt de nationella reglerna.
- Teknik: Krav enligt de nationella reglerna.

Student som fullgjort kursfordringar enligt utbildningsplanen för ämneslärarprogrammet med inriktning mot arbete i gymnasieskolan eller motsvarande uppfyller examenskraven.

MÄLARDALENS HÖGSKOLA
ESKILSTUNA VÅSTERÅS

Fakultetsnämndens
utskott för utbildning

PROTOKOLL
2020-12-11

Extra möte
Dnr: 2020/0045

§ 84. Revidering av utbildningsplan för ämneslärarprogrammet gymnasieskola (GAMo2)

Diarienummer: 2020/2393

Handläggare: Petra Coolen Larsson, utbildningsledare

Akademin för utbildning, kultur och kommunikation (UKK) inkommer härmed med ansökan om revidering av utbildningsplan för ämneslärarprogrammet gymnasieskola (GAMo2). Revideringen föreslås gälla från höstterminen 2021 och framåt.

Anledning till revidering är Universitetskanslersämbetets beslut efter utbildningsutvärderingen där kvaliteten på utbildningen i samhällskunskap ifrågasätts och akademiledningens beslut att avveckla undervisningsämnet samhällskunskap. Akademiledningen bedömde att insatser för att återigen erbjuda en högkvalitativ utbildning inom inriktningen samhällskunskap är för omfattande. Dessutom träder ett examensmål om identitet, sexualitet och relationer i kraft 2021-01-01 och ett examensmål får en ny formulering som gäller från samma datum.

Förslaget till revidering innebär att inriktningen samhällskunskap inom ämneslärarprogrammet gymnasieskolan avvecklas, att ämneskombinationen svenska/samhällskunskap utgår samt att utbildningsplanen uppdateras utifrån nämnda examensmål.

Utskottet beslutade

- att avveckla ämneskombinationer där samhällskunskap ingår för ämneslärarprogrammet gymnasieskolan,
- att revidera utbildningsplanen för ämneslärarprogrammet gymnasieskola i enlighet med akademins förslag i bilaga 8.3 i kallelsen, samt
- att den reviderade utbildningsplanen ska gälla för studenter antagna höstterminen 2021 och framåt.

Ärendets föredragning

Ärendet föredrogs av utbildningsledare Petra Coolen Larsson.

Ärendets beredning

Översynen har diskuterats i utbildningsråd, programkollegium, inriktningskollegium och studentråd. Förslaget till revidering av utbildningsplanen har framtagits av utbildningsledare i samråd med ämnes- och inriktningsföreträdare, undervisande lärare samt avdelningschefer.

Justerandes
signaturer

*Protokollet är justerat, men
justeringspersonerna har inte
signerat på grund av rådande
situation med coronaviruset*

MÄLARDALENS HÖGSKOLA
ESKILSTUNA VÅSTERÅS

Fakultetsnämndens
utskott för utbildning

PROTOKOLL
2020-12-11

Extra möte
Dnr: 2020/0045

Underlag i ärendet

Bilaga 8.1 i kallelsen: Ansökan om revidering

Bilaga 8.2 i kallelsen: PM

Bilaga 8.3 i kallelsen: Förslag till reviderad utbildningsplan

Bilaga 8.4 i kallelsen: Fortsättning för kurser inom statsvetenskap, EST

Bilaga 8.5 i kallelsen: Fortsättning för kurser inom sociologi, HVV

Delges

Akademichefer EST, HVV och UKK, administrativ chef UKK, utbildningsledare EST, HVV och UKK.

Justerandes
signaturer

*Protokollet är justerat, men
justeringspersonerna har inte
signerat på grund av rådande
situation med coronaviruset*

13 (16)

Utbildningsplan - Ämneslärarprogrammet gymnasieskola

Programkod	GAM02
Beslutsinstans	Fakultetsnämnden
Akademi	UKK
Behörighet	

Engelska B, Samhällskunskap A (områdesbehörighet 6 c) eller Engelska 6, Samhällskunskap 1b/1a1+1a2 (områdesbehörighet A6 c).
Engelska B, Samhällskunskap A, Matematik D (områdesbehörighet 6 c) eller Samhällskunskap 1b/1a1+1a2, Matematik 4 (områdesbehörighet A6 c).
Engelska B, Samhällskunskap A, Matematik D, Fysik B (områdesbehörighet 6 c) eller Samhällskunskap 1b/1a1+1a2, Matematik 4, Fysik 2 (områdesbehörighet A6 c).
~~Engelska B, Samhällskunskap B, Matematik B (områdesbehörighet 6 c) eller Engelska 6, Samhällskunskap 2, Matematik 2a/2b/2c (områdesbehörighet A6 c).~~
~~Engelska B, Samhällskunskap B, Matematik D (områdesbehörighet 6 c) eller Samhällskunskap 2, Matematik 4 (områdesbehörighet A6 c).~~
~~Engelska B, Samhällskunskap B, Matematik B (områdesbehörighet 6 c) eller Engelska 6, Samhällskunskap 2, Matematik 2a/2b/2c (områdesbehörighet A6 c).~~
Engelska B, Samhällskunskap A (områdesbehörighet 6 c) eller Engelska 6, Samhällskunskap 1b/1a1+1a2 (områdesbehörighet A6 c).
Engelska B, Samhällskunskap A (områdesbehörighet 6 c) eller Engelska 6, Samhällskunskap 1b/1a1+1a2 (områdesbehörighet A6 c).
~~Engelska B, Samhällskunskap B, Matematik B (områdesbehörighet 6 c) eller Engelska 6, Samhällskunskap 2, Matematik 2a/2b/2c (områdesbehörighet A6 c).~~

Mål

För ämneslärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som ämneslärare i den verksamhet som utbildningen avser. Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet.

För att uppnå ämneslärarexamen gäller de allmänna målen i 1 kap. 8 § i Högskolelagen. Därutöver gäller de nationellt fastställda målen för ämneslärarexamen angivna nedan under denna rubrik (Högskoleförordningen 1993:100, bilaga 2).

Kunskap och förståelse

För ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan ska studenten:

- visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

För ämneslärarexamen ska studenten också:

- visa sådana kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser samt visa kännedom om vuxnas lärande,
- visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,
- visa sådan kunskap om barns och ungdomars utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för den verksamhet som utbildningen avser,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia, och
- visa fördjupad kunskap om bedömning och betygsättning.

Färdighet och förmåga

För ämneslärarexamen ska studenten:

- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
- visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik,
- visa förmåga att ta till vara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra tillgodose elevers behov av specialpedagogiska insatser, inbegripet specialpedagogiska insatser för elever med neuropsykiatriska svårigheter
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra hantera specialpedagogiska behov,
- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och att informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,

- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att kommunicera och reflektera kring frågor som rör identitet, sexualitet och relationer,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten utveckla färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För ämneslärarexamen ska studenten:

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Undervisningsspråk

Det huvudsakliga undervisningsspråket är svenska. För kurser i ämnet engelska är undervisningsspråket engelska. Det förekommer också kurser inom andra ämnen, exempelvis matematik och samhällsvetenskap, med undervisningsspråk engelska. Engelskspråkig litteratur samt seminarier/föreläsningar på engelska kan förekomma.

Innehåll

Ämneslärarprogrammet med inriktning mot arbete i gymnasieskolan omfattar 300/330 högskolepoäng och består av följande utbildningsområden:

- Utbildningsvetenskaplig kärna 60 högskolepoäng
- Ämnes- och ämnesdidaktiska studier med relevans för undervisning i något av skolväsendets ämnen för vilket det finns en fastlagd kurs- eller ämnesplan omfattande minst 180-210 högskolepoäng i två ämnen
- Verksamhetsförlagd utbildning 30 högskolepoäng, förlagd inom relevant verksamhet och ämne
- Två självständiga arbeten (examensarbeten) om vardera minst 15 högskolepoäng

Kunskap och färdigheter i digitala verktyg och olika mediers roll för den pedagogiska verksamheten integreras såväl i ämnesstudierna som i den utbildningsvetenskapliga kärnan.

Utbildningsvetenskapliga kärnan

Studierna i den utbildningsvetenskapliga kärnan omfattar centrala och generella kunskaper för lärare. Studierna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan anknyter till den kommande yrkesutövningen och omfattar 60 högskolepoäng med följande innehåll:

- Skolväsendets historia, organisation och villkor samt skolans värdegrund, innefattande de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna
- Läroplansteori och didaktik
- Vetenskapsteori och forskningsmetodik
- Utveckling, lärande och specialpedagogik
- Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap
- Bedömning och betygsättning
- Utvärdering och utvecklingsarbete

Ämnes- och ämnesdidaktiska studier

De ämnes- och ämnesdidaktiska studierna omfattar kurser i skolväsendets ämnen. För gymnasieskolan (300/330 högskolepoäng) erbjuds följande ämnen:

- Engelska
- Matematik
- ~~Samhällskunskap~~
- Svenska
- Svenska som andraspråk
- Teknik

För ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan ska de ämnes- och ämnesdidaktiska studierna omfatta ämnesstudier i två undervisningsämnen.

Utbildningen ska omfatta minst en fördjupning om 120 högskolepoäng i relevant ämne eller ämnesområde och en fördjupning om 90 högskolepoäng. För svenska och samhällskunskap krävs alltid 120 högskolepoäng inom de ämnesområden som är relevanta för dessa ämnen.

I den utbildningsvetenskapliga kärnan och i ämnesstudierna ingår bearbetning av didaktiska frågor. Följande didaktiska huvudfrågor behandlas:

- Ämnesspecifika begrepp och begreppsbildning
- Ämneshistorik och didaktisk forskning med anknytning till ämnet
- Lektionsplanering utifrån läroplan, kursplaner och andra styrdokument
- Exempel på olika arbetsformer och ämnesmetodik
- Bedömning av barns/elevers prestationer och utveckling samt betygssättning där det är relevant
- Utvärdering

Studierna i området/ämnet knyter an till kurserna i den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU).

Verksamhetsförlagd utbildning

Den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) omfattar 30 högskolepoäng, varav 15 högskolepoäng är knutna till ämnesstudier och 15 högskolepoäng till den utbildningsvetenskapliga kärnan.

Den verksamhetsförlagda utbildningen är förlagd till för utbildningen relevant verksamhet/skolform samt till relevanta ämnen/ämnesområden och omfattar följande:

- Planering och genomförande av pedagogiska aktiviteter med eget ansvar under handledning
- Auskultation och observation i samband med verksamhet i skolans vardag
- Deltagande vid övningsskolans allmänna kompetensutveckling när tillfälle ges

Ovanstående delar av den verksamhetsförlagda utbildningen relateras till de lärandemål för VFU som är framskrivna i respektive kursplan.

Den längre och avslutande VFU-perioden knyter samman utbildningens alla delar och utmynnar i en praktisk yrketeori.

Samverkan med övningsskola

I samband med studiestarten söker varje student sin övningsskoleplacering i en särskild databas - VFU-portalen. Samarbetet mellan högskolan och kommun/friskola regleras i ett av högskolan skrivet avtal.

För att underlätta att kursinnehållet knyts samman till vad som ska bli en professionell kunskapsbas, ska studenten genom hela utbildningen ha kontakt med yrkeserfarna handledare på sin övningsskola. Detta sker genom den verksamhetsförlagda utbildningen och fältstudierna. Fältstudierna innebär att studenten har kontinuerlig kontakt med övningsskolan i syfte att fördjupa förståelsen för, och kunskapen kring, yrkets frågor och komplexitet. Fältstudierna syftar även till att få teori och praktik att samverka.

Genom den kontinuerliga kontakten med övningsskolan ges studenten möjlighet att tillsammans med handledare och övrig personal på övningsskolan utveckla en kompetens och ett språk för professionell reflektion och erfarenhetsutbyte. För utformning, innehåll och genomförande ansvarar övningsskolan tillsammans med studenten.

Den verksamhetsförlagda utbildningen examineras av lärare på högskolan efter samråd med övningsskolans handledare, grundat på dokumentationen i Studentbok för verksamhetsförlagd utbildning. Studenten ska också, för att knyta ihop utbildningen, i den Den verksamhetsförlagda utbildningen examineras sista VFU-kursen skriva fram sin praktiska yrketeori, ett dokument där studenten visar kunskap om kopplingen mellan beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund samt sina didaktiska perspektiv och sitt praktiskt pedagogiska förhållningssätt, av lärare på högskolan efter samråd med övningsskolans handledare, grundat på dokumentationen i Studentbok för

verksamhetsförlagd utbildning. Den verksamhetsförlagda utbildningen examineras också genom den praktiska yrkesteorin. Den praktiska yrkesteorin ger ytterligare underlag för att kvalitativt säkerställa examinationen av VFU-3 i relation till kursens lärandemål. Student som inte blir godkänd på den verksamhetsförlagda utbildningen ges endast ett ytterligare provningstillfälle.

Självständigt arbete (examensarbete)

Det självständiga arbetet ger studenten möjlighet att knyta samman utbildningens olika delar: studier i den utbildningsvetenskapliga kärnan, ämnesstudier samt verksamhetsförlagda studier.

Det självständiga arbetet i ämneslärarprogrammet inriktning mot arbete i gymnasieskolan omfattar två självständiga arbeten om 15 högskolepoäng vardera. De självständiga arbetena genomförs inom ramen för vardera ämnesfördjupningen.

Möjliga ämneskombinationer:

- Svenska 120 hp/Engelska 90 hp
- Svenska 120 hp/Svenska som andraspråk 90 hp
- Svenska 120hp/Samhällskunskap 120 hp
- Matematik 120 hp/Engelska 90 hp
- Matematik 120 hp/Teknik 90 hp

Årskurs 1

Utbildningsvetenskaplig kärna

Utbildningens organisation, uppdrag och innehåll - ämneslärare gymnasieskolan, 15 hp

Utveckling och lärande - ämneslärare gymnasieskolan, 7,5 hp

Verksamhetsförlagd utbildning

Verksamhetsförlagd utbildning 1 - ämneslärare, 7,5 hp

Ämnesstudier ämne 1, 30 hp

Svenska

Introduktion till svenska språket för ämneslärare, 15 hp

Språkets sociala kontext, 7,5 hp

Retorik för lärare, 7,5 hp

eller

Matematik

Tal, algebra och funktioner för lärare 7,5 hp

Vektoralgebra, 7,5 hp

Envariabelkalkyl, 7,5 hp

Geometri med problemlösning för lärare, 7,5 hp

Årskurs 2

Ämnesstudier ämne 2, 2 x 30 hp

Engelska

Engelska 1: Språkfärdighet, 7,5 hp

Engelska 1: Litteratur 1, 7,5 hp
Engelska 1: Engelsk språkdidaktik 1, 7,5 hp
Engelska 1: Språkvetenskap 1, 7,5 hp
Engelska 2: Engelsk språkdidaktik 2, 7,5 hp
Engelska 2: Akademisk kommunikation, 7,5 hp
Engelska 2: Litteratur 2, 7,5 hp
Engelska 2: Språkvetenskap 2, 7,5 hp

eller

Svenska som andraspråk
Invandring och kulturmöten, 7,5 hp
Grammatik i ett tvärspråkligt perspektiv, 7,5 hp
Andraspråksinlärning, 7,5 hp
Fonetik i ett andraspråksperspektiv, 7,5 hp
Att lära på sitt andraspråk, 7,5 hp
Språkutvecklingsanalys, 7,5 hp
Sociolingvistiska perspektiv på flerspråkighet, 7,5 hp
Litteratur i andraspråksundervisning, 7,5 hp

eller

~~Samhällskunskap
Politisk teori, 7,5 hp
Svensk och jämförande politik, 7,5 hp
Offentlig politik och förvaltning, 7,5 hp
Internationell politik, 7,5 hp
Samhällsekonomi - introduktion till ekonomi och samhälle samt ekonomisk historia, 15 hp
Interaktion, identitet och kultur, 7,5 hp
Samhälle i förändring, 7,5 hp~~

eller

Teknik
Produkt- och processutveckling, introduktion, 7,5 hp
Produktutveckling 1 för lärare, 5,5 hp
Didaktisk introduktion till design och produktutveckling, 2 hp
CAD grundkurs, 7,5 hp
Industridesign, introduktion, 7,5 hp
Elkunskap för lärare, 7,5 hp
Teknikdidaktik för ämneslärare, 7,5 hp
Miljöteknik för lärare, 7,5 hp
Produktionsteknik, 7,5 hp

Årskurs 3

Utbildningsvetenskaplig kärna
Sociala relationer, konflikthantering och ledarskap - ämneslärare gymnasieskolan, 7,5 hp

Bedömning och betygssättning - ämneslärare gymnasieskolan, 7,5 hp
Specialpedagogik - ämneslärare gymnasieskolan, 7,5 hp

Verksamhetsförlagd utbildning
Verksamhetsförlagd utbildning 2 - ämneslärare, 7,5 hp

Ämnesstudier ämne 1, 30 hp
Svenska
Grammatik och semantik, 7,5 hp
Litteratur och samtid, 7,5 hp
Svenska språket förr och nu, 7,5 hp
Språkbeskrivning och textanalys, 7,5 hp

eller

Matematik
Diskret matematik, 7,5 hp
Matematikdidaktik med fokus på matematiska förmågor och uppföljning av elevers lärande för ämneslärare gymnasiet, 7,5 hp
Sannolikhetsteori och statistik för ämneslärare gymnasiet, 7,5 hp
Matematikdidaktik med fokus på utforskande och konkreta undervisningsmetoder för ämneslärare gymnasiet, 7,5 hp

Årskurs 4
Utbildningsvetenskaplig kärna
Utvärdering och utvecklingsarbete - ämneslärare gymnasieskolan, 7,5 hp
Forskningsmetod för lärare - ämneslärare gymnasieskolan, 7,5 hp

Ämnesstudier ämne 1, 45 hp
Svenska
Introduktion till litteraturvetenskapen och litteraturämnets didaktik, 7,5 hp
Litteraturvetenskap - historiska perspektiv I, 7,5 hp
Litteraturvetenskap - historiska perspektiv II, 7,5 hp
Litteraturvetenskap - tematiska perspektiv, 7,5 hp
Roman och novell, 7,5 hp
Lyrik och drama, 7,5 hp

eller

Matematik
Flervariabelkalkyl, 7,5 hp
Matematikdidaktisk planering, organisation och utvärdering, 7,5 hp
Problemlösning för ämneslärare, 7,5 hp
Differentialekvationer och numeriska metoder för lärare, 7,5 hp
Analysens grunder för ämneslärare gymnasieskolan, 7,5 hp
Introduktion till algebraiska strukturer för ämneslärare gymnasieskolan, 7,5 hp

Årskurs 5
Ämnesstudier ämne 2, 30 hp

Engelska

Engelska 3: Engelsk språkdidaktik 3, 5 hp

Engelska 3: Litteratur 3 för ämneslärare, 5 hp

Engelska 3: Språkvetenskap 3 för ämneslärare, 5 hp

Engelska 3: Självständigt arbete engelska, 15 hp

eller

Svenska som andraspråk

Teori och metod i andraspråksforskning, 7,5 hp

Forskning om undervisning, lärande och bedömning i det flerspråkiga klassrummet, 7,5 hp

Självständigt arbete i svenska som andraspråk för ämneslärare gymnasieskolan, 15 hp

eller

~~Samhällskunskap~~~~Socialpsykologiska perspektiv, 15 hp~~~~Samhällskunskap med ämnesdidaktiskt perspektiv, 15 hp~~

eller

Teknik

Energiteknik för ämneslärare, 7,5 hp

Byggteknik för ämneslärare, 7,5 hp

Självständigt arbete i teknik för ämneslärare, 15 hp

Ämnesstudier ämne 1, 15 hp

Svenska

Valbart

Examensarbete i svenska språket, 15 hp

Examensarbete i litteraturvetenskap, 15 hp

eller

Matematik

Självständigt arbete i matematik för ämneslärare gymnasieskolan, 15 hp

Verksamhetsförlagd utbildning

Verksamhetsförlagd utbildning 3 - ämneslärare, 15 hp

~~Årskurs 6*~~~~Ämnesstudier ämne 2, 30 hp~~~~Samhällskunskap~~~~Demokratins problem, 7,5 hp~~~~Miljö och politik, 7,5 hp eller Makt och medborgarskap, 7,5 hp~~~~Examensarbete i samhällskunskap för ämneslärare gymnasieskolan, 15 hp~~

*Gäller enbart ämneskombinationen Svenska 120 hp/Samhällskunskap 120 hp

Val inom programmet

Val mellan två angivna kurser görs för termin 11. För student antagen till ämneslärarprogrammet med inriktning mot arbete i gymnasieskolan gäller för övrigt obligatoriska studier enligt ovan.

För student med undervisningsämne engelska rekommenderas eventuella utlandsstudier i aktuellt språkområde.

Student på programmet garanteras plats på kurser omfattande 30 högskolepoäng per termin vid heltidsstudier eller motsvarande vid deltidstudier.

För att bli antagen till kurser inom program krävs att den studerande uppfyller den särskilda behörigheten som föreskrivs. Den särskilda behörigheten framgår av respektive kursplan.

Examen

Utbildningsprogrammet är upplagt så att studierna ska leda fram till att studenten uppfyller fordringarna för följande examen:

- Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan, 300/330 högskolepoäng (Master of Arts in Secondary Education with a specialisation in teaching in the upper-secondary school, 300/330 credits)

Om programmet innehåller valbara eller valfria delar, eller om man som student väljer att inte slutföra en viss kurs, kan de val man gör påverka möjligheterna att uppfylla examensfordringarna. För mer information om examina och examensfordringar hänvisas till den lokala examensordningen som finns publicerad på högskolans webbplats.

Övergångsbestämmelser och övriga föreskrifter

För varje kurs vid högskolan anges i kursplanen bland annat formerna för hur studenternas prestationer ska bedömas såsom typer av examination för ingående moment och betygsgrader. Examinationen för en kurs är översiktligt beskriven i kursplanen som förtydligas och kompletteras med skriftlig information vid kursstart. Mälardalens högskola har regler och anvisningar för vad som gäller vid examination. Dessa finns bland annat tillgängliga via högskolans webbplats.

De akademier som är verksamma i lärarutbildningen ansvarar för kvalitet, ämnesinnehåll, didaktiskt innehåll, studievägledning och forskningsutveckling inom sitt område.

